

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**R.P. Thomae Młodzianowski Praelectionum Theologicarvm
Tomus ...**

**Młodzianowski, Tomasz
Moguntiae Et Dantisci, 1682**

Difficultas I. An importet Eucharistia essentialiter etiam species.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-82982](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-82982)

DICES secundò cum eodem; definire Eucharistiæ Sacramentum per ordinem ad refectionem spiritualem, esse quid obscurum.

RESPONDETUR, Hanc proportionem, ad refectionem corporalem, quâ utitur Florent. S. Thomas, & alii passim, clarificare hanc definitionem.

DICES tertio cum eodem. Quòd sola Eucharistia afferat augmentum gratiæ formaliter, pro libitu & falsò dicitur, quia in quovis Sacramento conferente augmentum gratiæ, is effectus est præcipuus inter alios, adeoque intentus & collatus formaliter, ut talis est, seu ut augmentum est: Deus enim necessariò intendit magis meliora, quàm meliora sunt.

RESPONDETUR. Negando id dici pro libitu, cum passim sacra phrasis habeat, Eucharistiam esse spiritualem refectionem, quòd ipsum, est illud argumentum, ex proportionem cum refectione corporali; effectus quidem præcipuus uniuscujusque Sacramenti, est augere gratiam, sed non sistendo in augmento illius, quâ tali, sed restrictè ut dictum. Quòd Deus intendat necessariò meliora quàm meliora, supponit Deum necessitari ad optimum, cuius oppositum aliàs visum: sed etiam posito, quòd intendat meliora quàm meliora, idq; intentione necessaria, cum sit melius, ut Sacramentum Confirmationis afferat augmentum, restrictè ad obfistendum difficultatibus in professione fidei, adhuc Deus intendens conferri Sacramentum Confirmationis, intendet melius, si intendat illud augmentum restrictè.

PRÆMITTO Tertio. Quamvis in pluribus servet Eucharistia analogiam cum refectione corporali, non est tamen necesse, ut illam servet in omnibus; unde cibum corporalem, vertimus in substantiam nostram, cum tamen Eucharistia, vertat sumentem, in seipsam; non erit tamen necesse in reliquis etiam esse convenientiam; quia proportionatum in uno, non est necesse, esse proportionatum in omnibus. His præmissis enucleanda erit definitio Eucharistiæ tradita, & simul materia & forma ejusdam attingenda.

DIFFICULTAS. I.

An importet Eucharistia essentialiter etiam species?

PRÆMITTO Primò. Ipsum Corpus & Sanguinem Christi, non esse solum id, quòd essentialiter importat Eucharistia. Est præmissum contra Valenssem.

RATIO: quia aliàs Christus dum vivebat hic inter terris, & modo localiter positus in cœlis, deberet esse Eucharistia; quia continet id totum, quòd solum per te essentialiter dicit Eucharistia; deinde de essentia Sacramenti est, esse

signum sensibile; jam autem corpus Christi sub speciebus, sine speciebus non est sensibile; ergo se solo Corpus Christi in Eucharistia, non est Sacramentum.

RESPONDEBIS. Contritio non est sensibilis, & tamen spectat ad Sacramentum poenitentiae; ergo ex eo, quòd Corpus Christi non sit sensibile, non debet rejici à ratione Sacramenti.

CONTRA. Concedo totum, nihil enim est contra præmissum: nam non ex eo rejicitur à ratione Sacramenti Corpus Christi, quia non est sensibile; sed ex eo, quia non est sensibile, rejicitur à ratione totalitatis Sacramenti, eò quòd essentialiter, totalitas Sacramenti, non flet in solo Corpore & Sanguine, sed debet aliquid dicere in se sensibile, cum debeat dicere rationem Sacramenti; jam autem Corpus Christi & Sanguis se solis, non sunt in Eucharistia quid sensibile, immò ex responsione, stabilitur argumentum præmissum: quia si aliquis non nisi in contritione reponeret totalitatem Sacramenti poenitentiae, benè vel ex hoc ipso argui posset, quòd sola contritio non sit sensibilis, consequenter nec Sacramentum: & sicut non juvat contritionem ut sit Sacramentum, quòd sit Deo vel alicui spirituali cognoscitivo noscibilis; sic nec juvabit Corpus Christi, ut sit Sacramentum se solo, quamvis in cœlo existens, sit in se sensibile.

DICES, Patres appellant Eucharistiam Corpus & Sanguinem Christi sine addito, quòd facere non deberent, si Eucharistia includit etiam species: sicut homo non rectè dicitur anima rationalis, cum includat etiam Corpus.

RESPONDETUR, à Patribus appellari Eucharistiam Corpus & Sanguinem Christi appellatione desumpta à principali, & attendendo in quantum species habent formalitatem continentis. Corpus autem & Sanguis habent formalitatem contenti. In usu autem humano, per se attenditur nonnisi ad contentum; & sic non dicimus; dedit illi marsupium, in quo supponimus fuisse aurum, sed; dedit illi aurum, eò quòd contentum principale sit. Lugo etiam addit à Patribus appellari Eucharistiam, nonnisi Corpus & Sanguinem Christi; quia nonnisi Corpus & Sanguis, potest dici in recto de Eucharistia, sed non negant, quòd solum illud importetur intrinsecè, quæ duo sunt distincta.

PRÆMITTO Secundò. Corpus & Sanguinem Christi, pertinere ad rationem Eucharistiæ essentialiter.

RATIO præmissi principium Theologicum, hoc est, articulus fidei, qui Sacramentum Eucharistiæ, docet esse Sacramentum Corporis & Sanguinis Christi.

PRÆMITTO Tertio. Solas species, non esse id solum, per quòd essentialiter constituitur Eucharistia.

stia; est præmissum post alios contra Pontium disp. 44. num. 2.

RATIO prima præmissi est, quia vel solæ simpliciter species, vel prout continentes & in obliquo importantes Corpus Christi, sunt id solum, quod dicit essentialiter Eucharistia. Non Primum: quia alias separatio quæcunque miraculosa accidentium panis & vini foret Eucharistia. Non etiam Secundum: quia expressè ipse Christus Eucharistiam appellat Corpus suum, Panis quem ego dabo, Caro mea est pro mundi vita: ergo supponit Eucharistiam non solum esse species continentes se, sed esse, etiam Corpus suum. Et certè quando dicis Eucharistiam, esse species continentes Corpus Christi in obliquo importatum, quæro an Eucharistia, dicat intrinsecè illud Corpus, vel non? si non dicit; qui allegata Christi locutio, vera erit? si dicit; habetur intentum: nam etiam album, in obliquo dicit albedinem, & tamen album, intrinsecè constituitur albedine.

RATIO secunda. Quia quæcunque in oppositum afferuntur, non plus probant, quam quòd species id solum sint, quod in toto Eucharistico habet rationem Sacramenti tantum; sed non probat, quòd præter species nihil aliud ingrediatur essentialiter totum illud Sacramentale, quod est Eucharistia; & sicut quamvis absolutio & confessio externa, in Sacramento pœnitentiæ, sola sit sensibilis; nihilominus hoc non obstante, etiam contritio quæ non est sensibilis, quamvis non constituat Sacramentum tantum, essentialiter tamen constituit totum Sacramentale, quod est pœnitentia; ergo & hic idem dicendum.

RATIO tertia est, Restitutio Argumentorum quæ sibi opposuerat Pontius.

PRIMUM ARGUMENTUM est. Consecratione fit hoc Sacramentum, ut docent Patres, sed consecratione non fiunt species; ergo aliquid aliud nempe totum conflatum ex speciebus & Corpore Christi, consequenter non solæ species, sunt hoc Sacramentum, sed illæ, & Corpus Christi.

RESPONDET Pontius. Non esse species secundum se hoc Sacramentum, sed species consecratas.

CONTRA. Tum quia communi Doctorum phrasi, dicitur etiam fieri consecratio Corporis Christi; ita habetur apud Ambrosium lib. 4. de Sacramentis, cap. 4. *Vbi accesserit consecratio, de pane, fit Caro Christi*; respicit hoc illa usitata oratio Ecclesiæ; *Ego volo celebrare missam & conficere Corpus & Sanguinem Christi*; si ergo Eucharistia dicit species consecratas, cur non dicer Corpus & Sanguinem Christi, quæ etiam consecrantur. Tum quia quæro, quid dicunt in re & pro præsentis Species consecratæ, præ se absolute spectatis? non ipsam solam transactionem prolationem formæ consecrationis, hæc

enim jam præterit; ergo importare debent ipsum etiam Corpus Christi, ne pro præsentis, physicè, solæ species sint totum Sacramentale Eucharisticum; ergo ulterius dicere, quòd species consecratæ sint Eucharistia, est dicere etiam Corpus Christi importari essentialiter ab Eucharistia. Tum quia si attendatur, ut dixi, quid sit Sacramentum tantum in Eucharistia, id sunt species consecratæ, sed non de hoc quæritur, ut dictum.

SECUNDUM ARGUMENTUM est Authoritas Patrum, qualis est Ambrosii, libro de iis qui iniantur cap. 9. *Sacramentum*, inquit, *quod accipis, Christi sermone conficitur, & in illo Sacramento Christus est, quia Corpus est Christi*; ubi etiam Pontius recitat auctoritatem Gregorii.

RESPONDET Pontius: quia aliud est, quod Eucharistia contineat Corpus Christi, aliud vero quòd Eucharistia, quæ Sacramentum est, sit Corpus Christi propriè, licet vocetur Corpus Christi, quia continet illud, unde etiam adoratur Sacramentum. quia continet Corpus Christi, non quòd Corpus Christi sit pars intrinseca Sacramenti, quæ Sacramentum est.

CONTRA est: quia hæc responsio confundit Sacramentum tantum, cum toto Sacramentali, de quo quæritur, an illius pars intrinseca, sit Corpus Christi; deinde species continent Corpus Christi, non figuratè sed realiter, adeoque intrinsecè, cur ergo physicè, realiter, & intrinsecè, totum illud Sacramentale, non dicet etiam Corpus Christi.

TERTIUM ARGUMENTUM est. Illud est Sacramentum Eucharistiæ quod nos pascit & nutrit spiritualiter, per communicationem gratiæ, sed non solum species id faciunt, sed etiam ipsum Corpus Christi, contentum sub speciebus; hinc ipse Christus dicit; *Caro mea verè est cibus*. Innocentius etiam III. Cap. Martha, sicut docet species consecratas esse Sacramentum tantum, ita Corpus Christi docet esse rem & Sacramentum.

RESPONDET Pontius; sed ejus responsio, ut jam annotavi, confundit Sacramentum, cum toto Sacramentali.

ADDO. Quòd nomine Sacramenti Eucharistiæ, accipiendò Sacramentum tantum, in hoc sensu solæ species sunt Sacramentum, quia solæ sunt per se sensibiles: accipiendò autem Sacramentum Eucharistiæ pro omni eo, quo intra se intrinsecè ambit, in isto sensu etiam Corpus Christi, dicitur intrinsecè ab Eucharistia. Quæstio autem in præsentis procedit, in secundo sensu; aliàs deberet dici, puòd v. g. ad Sacramentum pœnitentiæ essentialiter non spectet contritio; quia non est Sacramentum tantum; & certè in opposita doctrina, & excusari possunt & admitti, aliquæ propositiones, quæ tamen sine ulla restrictione, vel negari vel affirmari deberent; sic v. g. ista propositio simpliciter negari

negari deberet; Eucharistia non est Corpus Christi, quæ tamen propositio excusari potest, in principiis oppositorum: quia scilicet Corpus Christi, non est Sacramentum propriè & rigorosè. Rursus contradictoria illi; Eucharistia est Corpus Christi, debet simpliciter admitti, cum tamen ab oppositis restrictè admittatur, quòd scilicet Eucharistia sit Corpus Christi, sed non intrinsecè.

Argumenta in oppositum.

DICES Primò cum Pontio. Omne Sacramentum, est Signum sensibile nobis, ex natura sua, Corpus autem Christi, ut est in Sacramento, non est sensibile.

RESPONDETUR. Majorem esse veram de Sacramento tantum, non autem de Sacramento accepto pro toto Sacramentali; unde etiam & contritio, licet non sit in se sensibilis, includitur in Sacramento poenitentiae; quando autem dicit Corpus Christi contineri in Sacramento hoc, cum non contineatur in seipso, id non convincit: quia quando dicitur Corpus Christi contineri in Sacramento hoc, accipitur Sacramentum pro toto conflato ex Speciebus, & ex Corpore & Sanguine Christi; quo posito, non jam Corpus Christi continebitur in seipso, sed in toto quod componit; & sicut quamvis in homine contineatur anima, non sequitur ab homine non dici intrinsecè animam: ita ex eo, quia Corpus Christi continetur in hoc Sacramento, non sequitur Corpus Christi, non esse partem intrinsecam Eucharistiae; non fracto etiam in seipso Corpore Christi, dicitur frangi Eucharistia, quia ratione partis denominatur totum, franguntur autem species.

DICES secundo cum eodem. Quia Berengarius dum revocaret suam haeresim, profitebatur, quod post Consecrationem maneat non solum Sacramentum, sed ipse Christus; qui modus loquendi discernit Sacramentum à Christo, consequenter & à Corpore Christi; præterea Innocent. III. Cap. Martha, ait Species esse Sacramentum tantum, & Corpus Christi, esse rem & Sacramentum; rem verò tantum, esse gratiam; ergo solæ species sunt Sacramentum, sine Corpore Christi.

RESPONDETUR. Sensum revocationis Berengarii hunc esse, quòd scilicet ille assereret Eucharistiam esse Sacramentum, sed non continere verè & realiter Corpus Christi; hinc ut huic errori opponeret sese Ecclesia, voluit ab illo agnosci particulatim, quòd illic sit Corpus Christi. Autoritas Innocentii pro nobis est, nam solum negat, quòd Corpus Christi sit Sacramentum tantum, sed si concedit quòd Corpus Christi sit res & Sacramentum, hoc ipso affirmat, esse illud Sacramentum. Quamvis autem ipsis speciebus, tanquam parti Eucharistiae tribuatur, quòd sit Sacramentum, non se-

quitur, quòd illæ solæ sint Sacramentum; nam etiam de Corpore Christi dicunt fideles, quòd in Eucharistia sit Sacramentum: & sicut in homogeneis pars habet denominationem totius, homoque habet denominationem animalis, licet animal sit illius nonnisi pars: ita & in præsentī pars Sacramenti, potest appellari Sacramentum. Quòd ipsum in hoc resolvitur: quia potest dari ratio communis Sacramenti, ita vana, quæ singulis suis speciebus conveniat.

INSTABIS. Species dicuntur esse Sacramentum tantum, ergo jam Corpus Christi non erit Sacramentum.

RESPONDETUR. Ly tantum, non esse construendum cum ly species, redderet enim hunc sensum; Nihil aliud est Sacramentum, nisi solæ species; sed construi debet ly tantum, cum ly Sacramentum, ut scilicet sensus sit; speciebus non competit, ratio Signati in Eucharistia, sed nonnisi ratio Signi.

PRÆMITTO Quartò. *Etiam species, pertinere ad esse intrinsecum Sacramenti Eucharistiae.*

RATIO: quia ut dictum, Innocentius III. docuit, species, esse Sacramentum tantum; jam autem Sacramentum tantum, est pars intrinseca hujus totius, quòd est Sacramentum; & certè si non sunt quid intrinsecum species in Eucharistia, posset illa salvari sine speciebus adeoque sine esse Sacramenti: quia sine ratione sensibilis, solæ enim species sunt sensibiles, quæ per te non spectant intrinsecè ad Sacramentum.

PRÆMITTO Quintò. *Ex locutionibus Patrum constare debere, quòd & species & simul etiam Corpus & Sanguis Christi constituent Sacramentum.*

RATIO: quia pro utraque parte sunt illorum locutiones, & ad neutram partem additur particula exclusiva.

DICENDUM est. *Quòd Eucharistia, stet intrinsecè Corpore & Sanguine Christi & simul speciebus.*

PROBATUR ex dictis Conclusio: quia scilicet Eucharistia, non tantum importat species ex dictis, sed & Corpus & Sanguinem Christi; ergo importat utrumque intrinsecè; sed ultra procedendo, sit

DIFFICULTAS II.

Quid in Recto importet Eucharistia?

PRÆMITTO Primò. *Non raro à Patribus appellari Eucharistiam in recto Corpus & Sanguinem Christi; sic Cyprianus lib. 2. Ep. 3. Obtulit, inquit, Christus panem & vinum, suum scilicet Corpus & Sanguinem.* Ambrosius de Sacramentis lib. 4. cap. 4. *Panis est, inquit, ante verba Sacramentorum, ubi accesserit Consecratio de pane, fit Corpus Christi; & infra; post Consecrationem dico tibi, quòd jam Corpus est Christi; & infra; Non otiosè dum accipis, tu dicis, Amen, jam*